

LÄNSSTYRELSEN
Göteborgs och Bohus län
Planeringsavdelningen

BESLUT

1974-06-17
Rek + mb

11.121-635-71

Kommunstyrelsen i Mölndals kommun

Förklarande av vissa delar av det s k Sandsjöbackaområdet som naturreservat.

Genom beslut 1967-12-12 meddelade länsstyrelserna i Hallands samt Göteborgs och Bohus län med stöd av 11 § naturvårdslagen förbud mot att utan respektive länsstyrelser tillstånd vidtaga vissa i beslutet angivna åtgärder inom ett område i Mölndals stad, Askims och Kållereds kommuner i Göteborgs och Bohus län samt Lindome, Tölö och Särö kommuner i Hallands län, Området hade markerats på en till beslutet hörande karta (det s k Sandsjöbackaområdet). Förordnandets giltighetstid var begränsad till 1970-12-31.

Genom beslut 1970-12-30 förlängde de båda länsstyrelserna förordnandet att gälla tills vidare dock längst t o m 1973-12-31.

Efter hand som avtal träffats med berörda markägare angående intrångsersättning eller inlösen till följd av reservatbildningen har vissa delar av Sandsjöbackaområdet genom slutliga beslut avsatts som naturreservat. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län har sålunda förklarat som naturreservat dels 1968-06-28 vissa delar av fastigheterna Labacka 1:2 och 1:5 i Mölndals kommun, dels 1972-05-23 vissa delar av hemmanen Bunsered, Hällesås, Kimmersbo och Långås i Mölndals kommun och av Tråkärsslätt i Askims kommun dels ock 1973-10-29 vissa delar av hemmanen Fagered, Tågesten, Gastorp, Högsered, Ingemantorp, Lyckan, Skäggered, Ranntorp, Dunsered, Hällesås och Långås alla i Mölndals kommun.

I en till länsstyrelsen 1973-07-11 ingiven framställning har Stiftelsen för västsvenska fritidsområden hemställt att länsstyrelsen måtte förklara vissa fastigheter och fastighetsdelar inom hemmanen Apelgården, Ekon, Tållered, Hallen, Heljered, Kålleredsgården, Labacka, Långåker och Torrekulla i Kållereds socken Fagered och Torkelsbohög i Lindome socken, som naturreservat,

Stiftelsen har i sin framställning förklarat sig vara beredd att åta sig förvaltningen och skötseln av naturreservatet, Mölndals kommun har i infortrat yttrande 1973-10-09 över framställningen förklarat sig inte ha något att erinra mot reservatbildningen.

Statens naturvårdsverk har i yttrande 1973-10-22 tillstyrkt bildandet av reservatet.

Genom föreläggande 1973-09-24 jämlikt 5 § naturvårdskungörelsen och 32 § naturvårdslagen har länsstyrelsen berett markägare och andra rättsinnehavare tillfälle att inkomma med erinringar och ersättningsanspråk i anledning av reservatbildningen.

Stiftelsen har i yttrande 1974-01-08 till länsstyrelsen bemött de erinringar och anspråk som framställts med anledning av ovannämnda föreläggande.

Genom Stor-Göteborgs samarbetskommittés försorg har naturvetenskapliga utredningar företagits rörande de markområden som ingår i det planerade reservatet.

Sandsjöbackaområdet utgör ett av de större grönområden runt storstadsbebyggelsen vilka sedan relativt lång tid tillbaka i planeringen för Göteborgsregionen varit tilltänkta för reservatbildningen. Hela området omfattar en areal av omkring 5 000 ha och innehåller betydande värden såväl för det rörliga friluftslivet som för den vetenskapliga och kulturella naturvården.

En betydande del av området är skogsbevuxen, varav den produktiva skogsarealen beräknas till 35 procent. Lövskogen dominerar kraftigt och är flerstädes utbildad som en typisk ängsekskog. Åker och äng omfattar relativt begränsade arealer men utgör vackra och skyddsvärda inslag i landskapet. Den brutna terrängen ger en omväxlande natur med dalgångar, tilltalande sjölandskap och bergpartier med mäktiga utsikter. Möjligheterna för den besökande allmänheten att via stigar och småvägar ta sig fram till attraktiva naturavsnitt är goda.

Med hänsyn härtill anser länsstyrelsen att det nu aktuella området som utgör en del av det s k Sandsjöbackaområdet, bör avsättas som naturreservat.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 § naturvårdslagen som naturreservat de områden som på bilagda karta (Bil A) avgränsats med bred punktstreckad linje och som ej omfattas av länsstyrelsens beslut 1968-06-28.

I det som naturreservat nu avsatta området ingår de fastigheter eller delar därav och samfälligheter som upptagits i bilagda förteckning (Bil B).

Med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen förordnar länsstyrelsen att de föreskrifter som upptagits i bilagda förteckning (Bil C) skall gälla för reservatet.

Talan mot detta beslut föres genom besvär hos Konungen. Besvärsskrivelsen skall tillställas jordbruksdepartementet, Fack, 103 20 Stockholm 16, och skall ha inkommit dit inom tre veckor från den dag klaganden fått del av beslutet.

Klaganden bör tydligt ange det beslut som överklagas, den ändring däri som yrkas samt lämna uppgift om sin adress.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsens styrelse fattat beslut och naturvårdsintendenten Carl- Axel Jansson varit föredragande, har även deltagit länsrådet John Hägglund, förste länsassessorn Carl-Otto Lindberg, länsarkitekten Frans Scherman och överlantmätaren Sven Bergentz.

I styrelsens beslut har deltagit landshövdingen samt ledamöterna Gösta Andersson, Olof Larsson, Åke Linder, Göran Axell, Bertil Thorburn, Lennart Ström, Erik Johannesson, Åke Norling , Kjell A Mattsson och Gunnar Gustafsson.

Erik Huss

Carl-Axel Jansson

Förteckning över fastigheter eller delar därav samt samfälligheter som ingår i del av Sandsjöbackaområdet, som genom länsstyrelsens beslut 1974-06-17 avsatts som naturreservat

Fastigheter

Kållereds socken, Mölndals kommun

Apelgården	1:3-4, 1:6, 1:14
Backen	1:2, 1:6, 1:32, 2:2-3
Bölet	1:3-4, 1:25
Eken	1:1, 1:3, 1:4
Hallen	1:2, 1:4-6, 1:8-10
Heljered Mellangården	1:2, 1:4, 1:6, 1:7
Heljered Sörgården	2:3-4, 2:11
Heljered Västergården	3:2-3, 3:5-3:9
Kålleredsgården	1:2, 1:4, 1:6-9, 1:11-14, 1:27
Kållereds Stom	1:3, 1:20
Labacka	1:4, 1:6-10
Långåker	1:2-3
Sagered	3:2-3
Torrekulla	1:2-3, 1:5
Tållered	1:2-4
Våmmedal	5:1
Våmmedal Västergården	3:2-3, 3:5-6, 3:9-11, 3:15-16, 3:19-20, 3:87
Våmmedal Östergården	2:3, 2:6-7, 2:9, 2:59-60, 2:118, 2:124

Lindome socken, Mölndals kommun

Fagered	2:5, 2:26-27, 2:33, 2:36-37, 2:44
Torkelsbohög	1:4, 1:9-21, 1:23-28, 1:30-39

Samfälligheter

Kållereds socken	Andelsfastigheter
1 skifte i Store Mosse	Backen 1:99-100
2 skifte i Store Mosse	se samf 1
3 skifte vid Färås tjärn	Bölet 1:3-4, 1:25

4 skifte i Krokmossen
5 skifte i Krokmossen
6 skifte i Heljered's kvarndamm
7 skifte i Heljered's kvarndamm
8 skifte i Flagsjömossen
9 mosskifte
10 mosskifte
11 utmarksskifte
12 skifte vid Flagsjön
13 skifte i Heljered's kvarndamm
14 utmarksskifte
15 mossskifte
16 sandtag
17 mosskifte
18 båtmanstorp
19 kvarnplats
20 utmarksskifte
21 kvarnplats
22 kvarnplats
23 sandtag
24 skifte i Krokmossen
25 skifte i Store Mosse
26 mosskifte
27 skifte i Rotemosse
28 sandtäkt
29 lertag
30 båtmanstorp
31 skifte i Store Mosse
32 skifte i Store Mosse
33 skifte i Store Mosse
34 skifte i Store Mosse
35 skifte i Store Mosse

Bölet 1:4, 1:25
Hallen 1:4-6, 1.8-10
Heljered Västergården 3:2, 3:5
Heljered Västergården 3:6-8
se samf 7
se samf 7
Kållerredsgården 1.4 mfl
Heljered Sörgården 2:11-12
se samf 11
se samf 11
se samf 11
se samf 11
Heljered Mellangården 1:2, 1:4, 1:6-8
Kållerredsgården 1:6, 1:8-9
se samf 10
se samf 10
Labacka 1:6-10
Labacka 1:2, 1:4, 1:6-10
se samf 21
se samf 20
Torrekulla 1:2, 1:5
Tållerred 1:3-4
se samf 25
se samf 25
Tållerred 1:2-4
se samf 28
Tållerred 1.2
Kållerred Stom 1:5, 1:7-8, 1:10-11
se samf 31
Vommedal Östergården 2:41-42
se samf 33
Vommedal Västergården 3:15-16

Lindome socken, Mölndals kommun

36 grusgrav

Torkelsbohög 1:4, 1:10, 1:28
Fagered 1:9, 2:5, 2:36-37, 2:44, 3:1

Reservatföreskrifter för del av Sandsjöbacka naturreservat, Mölndals kommun (beslut 1974-06-17)

A Föreskrifter gällande för markinnehavare

- 1 Nybyggnad och anordnande av upplag för annat ändamål än jordbruk och skogsbruk är förbjudet. Därest befintlig byggnad brinner ned eller eljest förstöres utgör bestämmelsen ej hinder för uppförande av ny byggnad, som i huvudsak motsvarar den tidigare.
- 2 Utdikning eller sänkning av sjöar och mossar är förbjuden. Förbudet utgör dock ej hinder för vidmakthållande av redan utnyttjad avbördning eller av åtgärd som tillåtits i laga kraftvunnen dom eller förrättning enligt vattenlagen.
- 5 Anläggande av vägar och parkeringsplatser för annat ändamål än jordbruk, skogsbruk och reservatets utnyttjande är förbjudet.
- 4 Anläggande av campingplats för allmänt bruk är förbjudet.
- 5 Täktverksamhet annat än för fastighetens husbehov ävensom schaktning, fyllning, tippning eller annan liknande åtgärd som icke är hänförlig till jordbruksverksamhet är förbjuden.
- 6 Anläggande av skjutbana eller anordnande av skjutövningar är förbjudet.
- 7 Framdragande av luftledning som kräver resande av mer än två stolpar får ej ske utan länsstyrelsens tillstånd.
- 6 I kommersiellt hänseende får marken användas endast för åkerbruk, boskapsskötsel och därmed jämförligt ändamål ävensom skogsbruk med här nedan nämnda inskränkningar.
- 9 Nuvarande gränser mellan öppna områden och skogsbevuxna områden skall i huvudsak bibehållas.

Till förhindrande av den begynnande igenväxningen av de öppna områdena, skall den, som förordnas att förvalta naturreservatet, äga att på egen bekostnad bortröja träd och buskar eller på annat sätt bekämpa igenväxningen. Förvaltaren skall även äga vidtaga erforderliga röjningar för framkomligheten på de strövstigar, som efter samråd med markägaren, kommer att utmärkas inom reservatet.

- 10 All jakt efter rovfågel och korp är förbjuden.
- 11 Å fastigheten Fagered 2:44 skall förvaltaren av naturreservatet äga taga i anspråk å bilagda karta (Bil A) med P angivet område för anläggande av parkeringsplats för den besökande allmänheten samt i anslutning härtil å området uppföra byggnader för sanitärt ändamål samt kiosk för service åt allmänheten.
- 12 För fastigheterna Heljered Västergården 3:9, Kålleredsgråden 1:27, Fagered 2:26, 2:27, 2:33 samt Torkelsbohöj 1:9, 1:11-1:21, 1:23-1:27, 1:30, 1:31 och 1:33-1:39 samt för de

område som å bilagda karta (Bil A) angivits såsom hemfridszon gäller endast de under punkterna 4, 6 och 10 intagna föreskrifterna. Därjämte gäller för dessa fastigheter och områden förbud mot upplag av bilskrot och annat, som kan inverka menligt i landskapsbilden, Vidare gäller för desamma dels beträffande de, som nu är obebyggda, att de får bebyggas med förutom erforderlig ekonomibyggnad, ett enfamiljshus i ett våningsplan, dels beträffande övriga att helt ny byggnad endast får uppföras för att tillgodose jordbrukets eller skogsbrukets behov eller för att ersätta nedbrunnen eller eljest förstörd byggnad eller byggnad som avses att rivas, eller för att förse befintlig byggnad med mindre till- eller ombyggnad. De angivna åtgärderna förutsätter att vederbörligt byggnadslov beviljas.

- 13 Beträffande fastigheten Eken 1:4 skall reservatföreskrifterna inte utgöra hinder för fortsatt bedrivande av pälsdjursuppfödning.
- 14 Inom de områden, som å närlagda karta (Bil A) avgränsats med taggad begränsningslinje, skall reservatföreskrifterna inte utgöra hinder dels för uppförande av byggnader och andra anläggningar för det rörliga friluftslivets behov efter överenskommelse med markägaren, erforderligt byggnadslov och länsstyrelsens medgivande, dels för förvaltaren av naturreservatet att efter samråd med markägaren anlägga elljusspår.

B Föreskrifter gällande för den besökande allmänheten

- 1 Det är förbjudet att tälta eller ställa upp husvagn.
- 2 Det är förbjudet att framföra motorfordon, vartill även räknas moped, annorstädes än dels på allmän väg eller för motorfordonstrafik tillåten väg inom område, dels på de vägar, som leder fram till de parkeringsplatser, som kommer att iordningställas för allmänheten.
- 3 Det är förbjudet att göra upp eld.
- 4 Det är förbjudet att medföra lös hund.
- 5 Det är förbjudet att störa djurlivet, exempelvis genom att från nära håll fotografera fågelbo, lya, gryt eller motsvarande.

C Vård- och förvaltningsbestämmelser

- 1 Naturreservatet skall vårdas och förvaltas av Stiftelsen för västsvenska fritidsområden.
- 2 Naturreservatet skall vårdas så att dess nuvarande karaktär i största möjliga utsträckning bevaras.
- 5 Vården av naturreservatet skall ske i enlighet med av förvaltaren upprättad och av länsstyrelsen godkänd skötselplan.
- 4 Naturreservatet skall genom förvaltarens försorg utmärkas i enlighet med de anvisningar, som utfärdats av statens naturvårdsverk.